Приложение към годишния финансов отчет на "ТЕРРА КРЕДИТ" ЕАД към 31.12.2022г.

1. Информация за Дружеството

Терра Кредит ЕАД(Дружеството) е търговско дружество, регистрирано в България, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Ами Буе" №72, оф.1. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър на 27 октомри 2008 г. под ЕИК 130339438. От 14.04.2022 год. правната форма е ЕАД и нов ЕИК 206902970 .

Собственост и управление

Към настоящата дата собственик – едноличен акционер на дружеството е:

Терра Холдинг ЕООД, ЕИК 205658292 – 1 440 000 броя акции – 100 % ,с номинална стойност 1/един/ лев за всяка акция.

Съвет на директорите с членове:

Явор Светломиров Янков,

Симеон Симеонов Щерев,

Драган Танев Георгиев,

Веселин Кирилов Веселинов,

Към 31.12.2022г. Дружеството се представлява от изпълнителният член на СД:
Явор Светломиров Янков

1.1. Предмет на дейност

Основната дейност на Дружеството е отпускане на заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства съгласно Закона за кредитните институции.

2. Основни положения от счетоводната политика на Дружеството

2.1. База за изготвяне

На основание чл.34 ал. 2 т. 1 от Закона за счетоводството, считано от 01.01.2020 г. дружеството прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО).

Ефективна дата на преминаване към МСФО – 01.01.2019 г.

Годишният финансов отчет на Дружеството е съставен в съответствие със Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС" представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в

съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Годишният финансов отчет е съставен в български лева, която е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв., включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

За текущия период дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са одобрени за приложение в Европейския съюз (ЕС) и които и както са били уместни за нейната дейност, съответно:

- *Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти*: признаване и оповестяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг вързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК). Промените в стандартите, свързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти предоставят основно две практически облекчения: а) при определяне и оценка на промени в договорени парични потоци от финансови активи и пасиви и лизингови задължения – като промените в базовите лихвени проценти се отчетат чрез актуализиране на ефективния лихвен процент; и б) при отчитането на хеджиращи отношения – като се позволи промяна (преразглеждане) в определянето на хеджиращото отношение и на оценката на хеджирания обект на база парични потоци, поради и в резултат на заместването на прилаганите базови лихвени проценти с други алтернативи. Измененията се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- *Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.04.2021 г., приети от ЕК).* С тези промени се: а) позволява практическата целесъобразна мярка за COVID 19, свързана с отстъпки в наема, да се приложи от лизингополучателя за отстъпки в наема, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, а първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г., за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, а първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г. (вместо само плащания дължими на или преди 30 юни 2021 г.); б) изисква прилагането на промяната да се отрази от лизингополучателя ретроспективно, като ефектите се признават кумулативно като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо) в началото на годишния отчетен период, през който лизингополучателят прилага за първи път промяната; и в) уточнява, че лизингополучателят не е задължен да оповестява информацията, която се

изисква от МСС 8, параграф 28 (е), за отчетния период, през който лизингополучателят е приложил промяната за първи път. По-ранно прилагане е разрешено (включително за финансови отчети, които все още не са одобрени за издаване към датата на публикуване на промяната). Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- *Изменения в МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9 в сила от 1 януари 2021, приети от ЕС.* Измененията доведоха до отлагане на датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години, т.е. за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г. и промяна във фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 Застрахователни договори от прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти, така че дружествата да бъдат задължени да прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- *Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети*

от ЕК). Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната й актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно. Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от промените, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на пасивите на дружеството.

- *Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно", които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.

- *Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага. Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от промените, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и

върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- *Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по- късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на

предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.; б) в МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия.; в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).* Промените: а) налагат оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) обясняват как предприятията могат да идентифицират съществена информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че ако предприятието оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до прикриване на съществена информация за счетоводните политики. По-ранно прилагане е разрешено.

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., неприети от ЕК).* Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане" на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно.

- *Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).* Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а)

„дефиницията за промени в приблизителните оценки" е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки". Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики

изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) пояснение, че промяна в приблизителна оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не представлява корекция на грешка; и г) промяна в приблизителна оценка

може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия периоди и бъдещи периоди. По- ранно прилагане е разрешено.

- *МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).* Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив "право на ползване" и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено.
- *МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен)* – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес" по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес" инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоцииранoто или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес", инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на действащо предприятие, текущо начисляване и историческа цена.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, същите са оповестени в съответната секция.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Финансовият отчет е представен в български лева - функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Българският лев е фиксиран към еврото по Закона за БНБ в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Сделките в чуждестранна валута се отразяват първоначално във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителния обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческия обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Всички положителни и отрицателни курсови разлики, възникващи от уреждането на такива сделки и от превръщането по заключителен курс на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като „Други доходи (загуби) от дейността, нетно" и се представят нетно. Курсовите разлики, произтичащи от изплащането на валутни заеми се отчитат в „Разходи за лихви".

3. Приходи от лихви и разходи за лихви

3.1.1.Приходи от лихви

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени, за

които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана за провизията за загуби). Те се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията „Приходи от лихви".

3.1.2. Разходи за лихви

Разходи за лихви се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от разходи за лихви по привлечени средства /чрез банков заем /, разходи за лихви по лизинг и разходи за лихви по получени заеми от свързани лица.

3.2. Приходи по договори с клиенти

Признаване на приходи по договори с клиенти

Приходите в Дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице, само когато при влизането му в сила той има търговска същност, страните са го

одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика") и са се ангажирали да го изпълнят, правата на всяка страна и условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и съществува вероятност възнаграждението, на което Дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

3.3. Измерване/(оценяване) на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (когато има такива). При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени".

3.4. Задължения за изпълнение

Салда по договори с клиенти

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане).Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят на отделен ред към текущите и нетекущите активи и пасиви в отчета за финансовото състояния и се оповестяват отделно. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на Дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

Продажба на кредитен портфейл

Дружеството може да продава част от вземанията си по кредити с договор за цесия .

На база оценката на договореностите при тези продажби Дружеството обичайно отписва финансовите активи под формата на „кредити и вземания", вкл. коректива за обезценката по тях, тъй като се прехвърлят договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив, управлението на тези активи, както и всички рискове и ползи от собствеността.

3.5. Финансови инструменти – първоначално признаване, последваща оценка и отписване

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

3.5.1. Финансови активи

3.5.1.1. Първоначално признаване на финансови активи

Обичайно Дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

3.5.1.2. Класификация и последваща оценка на финансови активи.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ на нивото на инструмент.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството.

управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

Дружеството класифицира и последващо оценява всички свои финансови активи в категорията финансови активи по амортизирана стойност. Класификацията на финансовите активи се извършва на базата на бизнес модела за тяхното управление и характеристиките на договорените парични потоци.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагането на метода на ефективната лихва. Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е прехвърлило контрола върху него

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в

значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

3.5.1.3. Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ФСП лихвен процент.

Ръководството на Дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило набор от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях (основен) е просрочия на дължими договорни плащания повече от 1 5 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения, предоставени от Дружеството.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, когато е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

Обезценка на кредити и вземания от клиенти

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби по кредити и вземания от клиенти на портфейлна база.

За целта на установяване на размера на очакваните кредитни загуби вземанията се разпределят по групи със сходни характеристики и вътре в тях - по продължителността на забавата на клиента за изплащане на падежиралитедължими вноски. Прогнозират се очакваните парични потоци за всяка една от групите на база исторически данни, коригирани със специфични очаквания и предположения за нови фактори на влияние върху бъдещите потоци. Прогнозирането на бъдещите парични потоци се извършва чрез използване на финансово - статистически анализи и модели, на база разработване на осреднени проценти на събираемост по групи просрочия. Кредити с просрочие над 360 дни се оценяват на база очаквани продажни цени с колекторски фирми. Историческият опит за загуби се коригира на база текущите налични данни за отразяване на ефекта на съществуващите условия, които не са повлияли върху периода, на който се базира историческият опит за загубите и за елиминиране на ефектите от условията в историческия период, които понастоящем не съществуват. Моделите и предположенията, използвани за приблизителна оценка на бъдещите парични потоци, се подлагат на преглед и актуализация регулярно, с цел намаляване на разликите между приблизителните оценки и текущо реализираните загуби. Дружеството обезценява и вземанията от клиенти без просрочие на база статистически данни за минали периоди за други индикатори за понесена загуба, различни от просрочието, за наличие на латентна загуба.

Загубата от обезценка се изчислява като разликата между балансовата стойност на актива и възстановимата сума на вземанията от клиенти.

Тя се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и намалява балансовата стойност на портфейлите от съответните кредити, не директно, а чрез използването на корективна сметка.

Когато дадено вземане от клиент е оценено като несъбираемо, то се отписва за сметка на натрупаната обезценка, а остатъкът се признава като загуба в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Такива вземания се отписват след като са предприети всички процедури по събиране и загубата е била напълно определена. Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква след като обезценката е призната, признатите преди това загуби от обезценка се възстановяват чрез корекция в сметката за загуба от обезценка. Реинтегрирането на загубата от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход в намаление на позицията „Обезценка на вземания от клиенти".

3.5.2. Финансови пасиви

Дружеството определя класификацията на финансовите си пасиви в момента на тяхното възникване. Всички финансови пасиви, притежавани от Дружеството се отчитат по амортизируема стойност.

Финансовите пасиви включват задължения към финансови институции, задължения към нефинансови институции, задължения към свързани лица, задължения към персонала, лихвоносни заеми и привлечени средства, задължения по финансов лизинг и други задължения.

При първоначалното им признаване, лихвоносните заеми и привлечени средства се оценяват по справедливата стойност нетно от преките разходи по сделката. След първоначалното им признаване, лихвоносните заеми и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност, като всички разлики между постъпленията, нетно от разходите по сделката, и стойността на обратно изкупуване, се признават в отчета за всеобхватния доход като се прилага метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби се признават в отчета за всеобхватния доход, когато пасивите са отписани, както и чрез процеса на амортизация.

Разходите за лихви по финансовите пасиви се определят по метода на ефективния лихвен процент и се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите пасиви се отписват, когато са погасени, т.е. когато задължението е отпаднало или е анулирано, или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващо финансово задължение е заменено с друго от същия заемодател при съществено различни условия, или условията са съществено изменени, замяната или изменението се счита за отписване на началния финансов пасив и признаване на нов такъв. Разликата между съответните балансови стойности се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсиране (Нетиране) на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират (нетират) и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на Дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на Дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума.

Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на Дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способи в хода на (кумулативно):
  - обичайната дейност,
  - в случай на неизпълнение/просрочие, и
  - в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

3.6. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства в каса, разплащателни сметки в банки и парични еквиваленти.

3.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването се представят по балансова стойност, която се определя като разлика между цената на придобиване и натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена и всички преки разходи за придобиването им. Преките разходи включват основно разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и др. Включват се и разходи за подмяна на части на оборудването, когато тези разходи бъдат извършени и при условие, че отговарят на критериите за признаване на дълготраен материален актив.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща оценка на дълготрайните материални активи е моделът на себестойността по МСС 16 – цената на придобиване (себестойността), намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните /материални/ активи.

Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на активите, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва по групи активи:

- Автомобили 4 години
- Обзавеждане 6.67-7 години
- Компютърно оборудване 2 години

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от
възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Имоти, машини, оборудване и автомобили се отписват от отчета за финансово състояние при продажбата им или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от тяхното използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива), се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупаната обезценка, като се изключват разходите за текуща поддръжка. В техния състав са включени програмни продукти (софтуери) .

— В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация./ Определеният полезен живот е както следва:

- Софтуер 2 години

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценката се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), като се посочват нетно към „Други доходи (загуби) от дейността, нетно".

3.8. Данък върху печалбата / Текущ данък върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2023 г. е 10 % (2022 г.: и 2021 също е 10%).

Отсрочен данък върху печалбата

Отсрочените данъци върху печалбата се признават по балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Пасиви по отсрочени данъци се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба (загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, срещу които да могат да бъдат приспаднати тези намаляеми разлики, с изключение на разлики от първоначално признаване на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял нито върху счетоводната, нито върху данъчната печалба или загуба.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки, по които се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка, валидна за 2023 г., която е в размер на 10%.

3.9. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудовото законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или

са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

3.10. Регистриран капитал

Дружеството е капиталово и е регистрирано в Търговския регистър определен размер на дружествения капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Собственика отговаря за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и може да претендира връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на емитираните акции.

3.11. Лизинг

Дружеството като лизингополучател

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански

изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се

включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като оперативни разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Финансов лизинг

Лизинг, при който се трансферира към Дружеството съществената част от всички рискове и ползи, произтичащи обичайно от собствеността върху актива, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като дълготраен актив (транспортни средства и оборудване) под финансов лизинг и се оценява по цена на незабавна продажба, или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като „разходи за лихви" на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

3.12. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват и представят/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са на повтаряща се (ежегодна) база – кредити и вземания от клиенти и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

3.13. Преценки от определящо значение при прилагане на счетоводната политика. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

3.13.1. Обезценка на финансови активи

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (кредити и вземания от клиенти) е област, която изисква използването на по-сложни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на Дружеството прави редица важни преценки на ниво портфейли, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск;

б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за корелацията между историческите усреднени проценти на просрочени кредити по групи просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Кредити и вземания от клиенти

За изчислението на очакваните кредитни загуби по кредити и вземания от клиенти, Дружеството прилага модел „матрица на провизиите" съгласно Допълнение Б5.5.35 от МСФО 9. За целта се прилага статистически модел за процента на загубите на база на отписаните суми през целия живот на финансовите активи, като впоследствие коригира този исторически процент на загубите спрямо текущите пазарни и стопански условия и очакваните бъдещи развития. Ръководството на Дружеството има установена политика за тримесечен анализ на кредитния портфейл (по отделни портфейли-продукти), за да определи наличието и респективно сумата на загубите от обезценка. При определяне дали и в какъв размер загуба от обезценка трябва да бъде призната в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), се преценяват всички налични и обективни данни, индикиращи евентуално наличие на измеримо намаление в прогнозираните реални бъдещи парични потоци от портфейл (група) с кредити със сходни характеристики.

За целите на изчисленията на обезценката е използвана информация по кредитни продукти (обособени портфейли) от събираемостта по кредитите и вземанията от клиенти на Дружеството за 2022 г., както и анализ на извършените продажби на просрочени вземания през 2022 г. и предстоящите цесии за 2023 г.

Възприетият модел от Дружеството включва следните стъпки на анализ, оценка и изчисления на обезценката на кредитите и вземанията от клиент:

- Разпределяне на индивидуалните кредити и вземания от клиенти от кредитния портфейл на обособени портфейли с /в зависимост от/ вида на съответния продукт;
- Разпределяне на индивидуалните кредити /от всеки вид кредитен продукт (портфейл)/ и вземанията от клиента по групи съгласно критерия „дни на просрочие на вземането";
- Изчисляване на коефициенти за обезценка за всяка група от кредити и вземания от клиенти на база исторически данни за събираемостта по групи просрочие, чрез изследване на съотношението на общата сума на откритите салда на предоставените кредити и вземания от клиенти и сумите, които са останали несъбрани от дадена група към 31 декември/, вкл. началните месеци на 2023 г.;/
- Корекция (намаление) на изчисления коефициент за обезценка за съответната група с реално получените суми по продажба на вземанията по кредити през 2022 г. и очакваните парични потоци за несъбираемите вземания от договорени условия по цесии през 2023 г., което по същество актуализира изчисленията до размера на реално очакваните загуби;
- При определени условия в зависимост от размера на цедираното порфолио от предходната година, кредитите и вземанията от клиенти с просрочие над 360 дни се обезценяват с коефициент, базиран на очакваната цена по договор за продажба и прехвърляне на вземания;
- При изчисляването на коефициентите, използвани при определяне на обезценката, не са специално измервани и предвидени настъпили и прогнозирани ефекти от разпространението на вируса COVID- 19;
- Изчисляване на размера на натрупаната загуба от обезценка на кредитния портфейл и вземанията от клиенти на Дружеството към края на отчетния период чрез прилагане на коефициенти за обезценка към

  балансовата стойност на вземанията от клиенти.

Изменението в размера на натрупаната загуба от обезценка спрямо признатата сума към датата на предходния отчет за финансовото състояние се третира като загуба или възстановена обезценка за текущия период и се признава като увеличение/ намаление на позицията „Обезценка на вземания от клиенти" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Парични средства и парични еквиваленти

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия „триетапен" подход за обезценка, определен от МСФО 9.

При определянето на загубата се вземат предвид всички гарантирани и/или обезпечени и/или застраховани. По този начин, като последна стъпка, използвайки всички тези параметри, и след дисконтиране, се достига до калкулация на оценката на очакваната кредитна загуба за съответния период на съответния финансов актив.

На база анализа ръководството е определило, че очакваните кредитни загуби за паричните средства и еквиваленти очакваните кредитни загуби се доближават до нула.

4. Договори за лизинг

4.1.1.1. Определяне дали даден договор съдържа лизинг или лизингови елементи

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор,

ръководството на Дружеството прави редица важни преценки:

- налице ли е договор за лизинг, в т.ч. дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използвания актив за съответния срок на договора;
- определяне срока на лизинга;
- определяне на диференциалния лихвен процент по договорите за лизинг.

Определянена срока на лизингови договори с опции за подновяване и прекратяване - като лизингополучател

При определяне на срока на лизинга ръководството е взело предвид неотменимия период на лизинга, заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване, ако е сигурно, че тя ще бъде упражнена, както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване, ако е достатъчно сигурно, че тя ще бъде упражнена. Дружеството има няколко договора, в които е включена опция за удължаване и опция за прекратяване. Дружеството прилага преценки при определяне дали притежава достатъчна степен на сигурност, че ще упражни опцията за удължаване или за прекратяване, като взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимули за упражняване на опция за удължаване или за не упражняване на опция за прекратяване, в т.ч.: ролята на наетия

актив в дейността на Дружеството; разходите, които Дружеството би понесло при прекратяване на лизингов и наемане на нов актив; историческия опит, натрупан до момента с наетите активи и с наемодателите.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и договори, по които базовият актив е с ниска стойност, както и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на задължението по лизинг се признават директно като текущи разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на база линеен метод за периода на лизинга. Краткосрочните лизинги са със срок за не повече от 12 месеца.

След датата на стартиране на лизинга Дружеството прави повторна оценка на срока на договора, при настъпване на важно събитие или съществено изменение в обстоятелствата, което е под негов контрол и засяга това доколко е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни опция, която не е била отразена при определяне на срока или няма да упражни опция, която преди това е била отразена при определяне на срока на договора.

4.1.1.2. Определяне на диференциален лихвен процент на договори за лизинг, в които Дружеството е лизингополучател В случаите, в които Дружеството е лизингополучател и не може непосредствено от договорите да определи лихвения

процент, необходим му за дисконтиране на задълженията по лизинг, то използва диференциалния лихвен процент, който би плащало в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива

„право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда. За договори, за които Дружеството няма аналогично финансиране, то търси наблюдаеми данни като пазарни нива на кредитите и банкова статистика, която е публично достъпна и прави специфични за него изчисления и корекции, за да отрази собствения си кредитен рейтинг.

4.1.1.3. Преглед за индикатори за обезценка на активите „право на ползване“

Към датата на всеки отчет ръководството на Дружеството извършва преглед за обезценка на активите „право на ползване“. Ако са налице индикатори, че възстановимата стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

5. Приходи от лихви

	31.12.2022г.	31.12.2021 г.
Приходи от лихви		
Парични потребителски кредити	736	320
Разходи за лихви		
Лихви по получени кредити	-25	-23
Други разходи за лихви	-1	-3
НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ	**711**	**294**

6. Други доходи

	31.12.2022г.	31.12.2021 г.
Приходи от такси, нетно	158	157
Приходи от неустойка, нетно	1907	1111
Приходи от обезценка		100
Други приходи	6	12
Приходи от застрахователни комисионни	22	
Общо	**2093**	**1380**

7. Общи административни и други оперативни разходи

	31.12.2022г.	31.12.2021 г.
Разходи за персонал	416	468
Други такси и комисиони	1436	532
Материали	62	64
Консултантски, одиторски и юридически услуги	25	40
Подръжка на софтуер	5	10
Куриерски услуги	4	5
Интернет и телефони	105	116
Наеми на офиси	79	95
Амортизации (Приложение 13 и 14)	40	-58
Застраховки	4	5
Банкови такси	8	7
Ремонт автомобили	4	13
Разходи ЦКР и НОИ	4	7
Разходи за СОТ	6	2
Реклама	3	4
Разходи за командироки	3	2
Разходи за глоби, неустойки и лихви за забава	20	6
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	6	4
Разходи от договори за цесия		17
Други разходи	18	13
Общо	**2248**	**1352**

Разходите за персонала включват

	31.12.2022г.	31.12.2021 г.
Разходи за възнаграждения на лица	361	406
Разходи за социални осигуровки на лица по трудови и договори за управление	55	62
Начисления за неизползвани отпуски	0	0
Общо	**416**	**468**

8. Разход за данък върху печалбата. Активи по отсрочени данъци

Разходи за данъци		
	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Текущ данък върху печалбата	-56	-23
Отсрочен данък върху печалбата	31	0
Изравняване на данъчния разход с приложимата данъчна ставка		
Показатели	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Счетоводен финансов резултат	247	206
Данък по действащата ставка 10 %	-25	-21
Нетен данъчен ефект от непризнати разходи	-31	-2
Данъчен финансов резултат	565	230
Данък по действащата ставка 10 %	-56	-23

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани обезцени вземания от клиенти и са в размер на 31 хил.лв:

9. Парични средства и парични еквиваленти

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Парични средства в каса	4	6
Парични средства в банкови сметки	226	340
Общо	230	346

Паричните средства на Дружеството са в лева .

10. Кредити и вземания от клиенти и доставчици

Вземания от клиенти	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Вземания от клиенти по предоставени кредити	3047	2110
Брутна сума на предоставените кредити на клиенти	3047	2110
Обезценка на кредити	-308	0
Общо	2740	2110

Към 31.12.2022г. предоставените кредити към крайни клиенти са в размер на 2740 хил. лв. спрямо 2110 хил.лв. за 2021г. В абсолютна стойност нарастването е в размер на 630 хил. лв.

11. Други вземания и предплатени разходи		
	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Вземания по съдебни спорове	12	6
Гаранции и депозити - платени	13	22
Други вземания	760	293
Вземания по цесия	703	826
Предоставени заеми	1105	0
Отсрочен данък	31	
Общо	**2624**	**1147**

13. ИМОТИ, ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА И ОБОРУДВАНЕ

	Автомобили	Офис Обзавеждане и Компютърна техника	Общо
Към 1 януари 2021			
Отчетна стойност	47	33	80
Натрупана амортизация	-11	-19	-30
Балансова стойност	**36**	**14**	**50**
Придобити	4	10	14
Отписани	-1	0	-1
Амортизация на отписани активи		0	0
Начислена амортизация за годината	-12	-11	-23
Към 31 декември 2021	**27**	**13**	**-10**
Отчетна стойност	50	43	93
Натрупана амортизация	-23	-30	-53
Балансова стойност	**27**	**13**	**40**
Придобити	0	6	6
Отписани	0	0	0
Амортизация на отписани активи	0	0	0
Начислена амортизация за годината	-12	-10	-22
Към 31 декември 2022	**15**	**9**	**24**
Отчетна стойност	50	49	99
Натрупана амортизация	-35	-40	-75
Балансова стойност	**15**	**9**	**24**

15. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Краткосрочните вземания, които са класифицирани в на финансовите активи, са текущи, в лева и са безлихвени. Разходите за бъдещи периоди включват основно застраховки на активи, абонамент за софтуер и застраховка живот.

	31.12. 2022	31.12. 2021
Краткосрочни вземания, в т.ч.		
Други вземания	0	0
Общо	**0**	**0**
Дългосочни вземания, в т.ч.		
Вземания по съдебни спорове	12	6
Гаранции и депозити - платени	13	22
Други вземания	760	293
Вземания по цесия	703	826
Предоставени други заеми	1105	0
Отсрочен данък	31	
Общо	**2624**	**1147**

16. ПОЛУЧЕНИ ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ

	31.12.2022	31.12.2021
"ЕВРОЛИЙЗ АУТО"ЕАД финансов лизинг на автомобили	0	10
"БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ"	869	1008
Общо	**869**	**10**

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения към персонала, в т.ч.:	6	55
Начисления за неизползвани компенсируеми отпуски	0	0
Задължения за социално осигуряване, в т.ч.:	7	16
Начисления за неизползвани компенсируеми отпуски	0	0
Общо	**13**	**71**

18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения за корпоративен данък	57	23
Задължение за ДДФЛ	5	4
Общо	**62**	**27**

19. ДРУГИ ПАСИВИ

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Доставчици	297	133
Разчети за гаранции и депозити	1160	470
Лизинг-краткосрочен	6	
Разчети със свързани лица	50	20
Други разчети	73	53
Лихви	7	
Общо	1593	676

20. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Към 31 декември 2022 г. регистрираният акционерен капитал на Дружеството възлиза на 1,440 хил. лв.

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Записан капитал	1440	1440
Неразпределена печалба	672	489
Непокрита загуба	0	0
Текуща печалба (загуба)	222	183
Общо капитал:	**2334**	**2112**

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Симеон Симеонов Щерев	23
Драган Танев Георгиев	731
Общо	**754**

Управление на финансовия риск

Дружеството е изложено на различни финансови рискове – кредитен, ликвиден и пазарен, който включва валутен, ценови и риск от промяна на справедливата стойност. За намаляването на негативните ефекти върху дейността на Дружеството са разработени различни механизми и процедури. Периодично се изготвят финансови отчети и статистически показатели, съществуват и контролни механизми в реално време. Месечно се прави обстоен анализ на всички рискови и финансови показатели, които се представят на Съвета на директорите и се преглеждат политиките и системите за управление на риска.

Кредитен риск

Кредитният риск е един от най-значимите рискове, на които е изложено Дружеството, тъй като е свързан с основната му дейност - отпускане на краткосрочни кредити на физически и юридически лица.

Кредитният риск се състои в това клиентите да не бъдат в състояние да изплатят изцяло и съгласно договорения погасителен план дължимите от тях суми.

Ръководството внимателно управлява експозициите, изложени на кредитен риск като прилага различни механизми с цел по-адекватно предвиждане на вероятността от неплащане. Една от тези мерки е диверсификация на клиентите по местоживеене, възраст, социален статус и т.н. Друга е разработването на матрици на риска с цел по-точно измерване на вероятността от неплащане.

За следене и събиране на проблемни кредити Терра Кредит ЕАД има развита мрежа от служители, които отговарят за събирането на дължимите вземания на Дружеството.

Дружеството управлява кредитния риск като ограничава кредитната експозиция на всеки клиент и свързаните с него лица, размера на кредита спрямо доходите и разходите на съответния кредитополучател, като съобразява и целта на кредита. Кредитният риск се намалява и поради факта на обвързаността на възнаграждението на кредитните консултанти и останалите служители със събираемостта по вземанията от клиенти, което насърчава контрола и минимизирането на просрочените плащания от страна на клиенти. Излагането на кредитен риск се управлява чрез регулярни анализи на способността на клиентите и потенциалните такива да изплащат задълженията си по лихви и главници, променяйки критериите, изискванията и процедурите за одобрение, определяне на лихвените нива и на предоставяните суми.

Ръководството счита, че портфейлът от кредити е добре диверсифициран и не е възможна съществена кредитна концентрация в едно лице и/или група лица. В базата данни за кредитите има идентификатор за свързаност към други кредитополучатели, който дава възможност кредитните инспектори да установяват свързаните лица при отпускането на кредита.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не е в състояние да плати задълженията, свързани с финансовите му пасиви съгласно техния падеж. Дружеството се стреми да поддържа достатъчен обем от ликвидни средства, с които да осъществява обичайната си дейност и да успява да осигури растеж на портфейла от кредити. Дружеството генерира положителен обем от парични потоци от оперативната си дейност. Седмично и месечно се проследяват падежите на вземанията и задълженията и входящите и изходящи парични потоци.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск включва три вида риск: валутен, лихвен и друг ценови риск. Поради структурата на финансовите инструменти, Терра Кредит

ЕАД е изложено основно на лихвен риск.

Валутен риск

Валутният риск е рискът, при който стойността на финансовите инструменти се влияе от промяната в обменните курсове на чуждестранната валута. В резултат от валутния борд, действащ в България, българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1.95583 лв. за 1 евро, от което следва, че позициите в тази валута не пораждат валутен риск, освен ако не бъде променен фиксираният валутен курс, както през 1997 година.

Тъй като валутата, в която Дружеството представя финансовите си отчети е българският лев, то финансовите отчети са изложени на риска от промяна на валутните курсове между валутите извън Евро-зоната и българския лев.

Лихвен риск

Лихвоносните активи на Дружеството са паричните средства и вземанията от клиенти, а лихвоносните пасиви представляват привлечените средства под формата на краткосрочни и дългосрочни заеми. Лихвоносните финансови активи и пасиви на Дружеството са договорени при фиксиран лихвен процент, поради което за Дружеството не съществува лихвен риск на паричния поток във връзка с финансовите активи и пасиви към 31.12.2022 г. Вариациите в паричните потоци от клиенти се дължат единствено на кредитния риск.

Тъй като предоставените заеми са със сравнително краткосрочен характер, се минимизира и рискът на справедливата стойност – рискът, че стойността на финансовия инструмент ще варира поради промени в пазарните

лихвени проценти, освен такива, породени от законодателни промени.

Управление на капитала

С управлението на капитала Дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Справедливи стойности на финансовите инструменти

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В случая обаче на вземанията и задълженията е налице очакване за реализация на тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Притежаваните от Дружеството финансови активи са основно краткосрочни вземания от клиенти и парични средства по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Притежаваните от Дружеството финансови пасиви по своята същност включват основно задължения по заем. Ръководството на Дружеството смята, че приложеният лихвен процент се счита

за сравним с пазарните лихвени проценти, приложени за заеми със сходни характеристики и риск.

Други въпроси

От 14.04.2022 г. дружеството е преобразувано в еднолично акционерно дружество , дяловете са трансформирани в 1 440 000 броя акции - безналични, поименни с право на глас .

На 24.02.2022 г. възникна военен конфликт между Руската Федерация и Република Украйна, който продължава и към датата на одобрение на настоящия отчет. Срещу Руската Федерация и свързани с нея определени физически и юридически лица са наложени различни ограничителни мерки и/или са включени в санкционни списъци.

През изминалия отчетен период ръководството на Дружеството разгледа въздействието на военния конфликт върху класификацията на финансовите активи и по-специално дали бизнес моделът на предприятието за управление на финансовите активи може да се е променил както за съществуващите, така и за новите финансови активи. Към датата на приемането на настоящия отчет такива промени не са открити.

Евентуалните икономически последици от военния конфликт между Русия и Украйна върху дейността на предприятията се заключават в следното:

Предприетите политически и икономически мерки и наложени санкции оказват влияние признаването на елементите на финансовите отчети; сделки и салда в чуждестранна валута; обезценка на нефинансови активи; оценяване по справедлива стойност на нефинансовите активи и пасиви; инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия; класификация и обезценка на финансови активи; парични средства и парични еквиваленти; чуждестранни дейности и консолидиране на финансовите отчети.

Във връзка с гореописаното и след направен преглед на дейността на Дружеството, се установи, че не се налага необходимостта от адаптиране на отчетния процес към предизвикателствата на икономическите и финансови последици от руско-украинския конфликт, което да предполага преразглеждане на счетоводните допускания и преценки при признаването, оценяването и представянето на активите и пасивите във финансовите отчети.

Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период не са настъпили коригиращи събития.

Ръководството на дружеството счита, че ТЕРРА КРЕДИТ ЕАД е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

Представляващ:.....

Съставител:.....